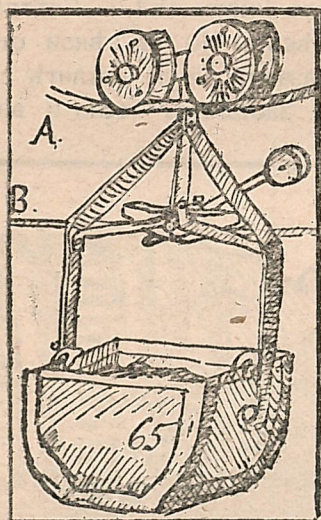


се дължи на калая, съ който сж олѣпени сждоветѣ, за да не може мѣдта да образува съ околния въздухъ отровни вещества, напр. синъ камъкъ, и по такъвъ начинъ да ни врѣди.

Ако свиемъ или натиснемъ нѣкои по-тънки прѣдмети, като мѣденъ тель, тенекия, парѣ и пр. ще видимъ, че тѣ лесно се огъватъ, но сж пѣкъ жилави. За да не се огъватъ, при изработването имъ се прибавя къмъ мѣдта олово или цинкъ и получената смѣсь се нарича **пирречъ**.

Значи мѣдта има голѣмо значение за човѣка, понеже той я употребява твърдѣ много. Но тя, както и всичко друго, не иде даромъ. Човѣкъ трѣбва да се помжчи, да употребѣи трудъ, за да я получи. А защото тя се намира дълбоко въ земята, затова се получава отъ тамъ въ така нареченитѣ **мини** или **рудници**.

Ще ви разкажа сега какъ се получава мѣдта въ мината „Пла калница“, която се намира близо до Враца, въ Врачанския Балканъ, при гара Елисейна.



Въвдушна вагонетка.

А — неподвижна жица

В — подвижна.

Цѣлата мѣстность, гдѣто е мината е прошарена, сждокато мравунякъ, съ много дупки които се наричатъ **галерии** и сж прокопани надалеко подъ земята. Галериитѣ сж подземни пѣтища, снабдени съ релси, по които работници возятъ вагонетки, наговарени съ изкопаната мѣдна руда (мѣдъ, размѣсена съ камъкъ, олово и др. нѣща). Тамъ, гдѣто се кръстосватъ всичкитѣ галерии има прокопанъ отъ повърхността на земята до долу широкъ геранъ на дълбочина 120 м. Въ него, съ помощта на машини се спущатъ и се качватъ двѣ малки стаички. Когато едната стига долу, другата стига горѣ. Въ долната

взематъ изпразнени вагонетки и вкарватъ пълни, а въ горнята взематъ пълнитѣ и вкарватъ изпразнени. Изкараната руда я насипватъ въ въздушнитѣ вагонетки.